

ПОГОДЖЕНО
Заступник директора школи з НВР

«_____» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор школи

«_____» _____ 2023 р.

Календарно-тематичний план з історії України на 2023 – 2024 навчальний рік для 9 класу

Розглянуто на засіданні методичного об'єднання.
Протокол №__ від «_____» _____ 2023 р.

Учитель:

Оновлена навчальна програма з історії України для 9 класу згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Кількість годин – 52 годин на рік,

№	Дата	Тема уроку	Ключові компетентності	Очікувані результати
ВСТУП. «ДОВГЕ» ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ СТОЛІТТЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ: ТЕРИТОРІЯ, НАСЕЛЕННЯ, ВЛАДА				
1.		Ранній Новий час в історії України: здобутки і втрати. Відлуння європейських подій XVIII ст. в Україні. Вплив Французької революції на ідейний клімат Центрально-Східної Європи.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; про суспільні стани та їх права і обов'язки; оцінювати державотворчий процес українців та аналізувати причини поразок в даному процесі;	Знати: – хронологічні межі та ознаки Нового часу, час включення українських територій до складу Російської та Австрійської імперій; – адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської та Австрійської імперій; – чисельність, соціальний і національний склад населення України в XIX ст.
2.		Між двома імперіями: Україна на політичній карті Європи на зламі XVIII–XIX ст. Адміністративно-територіальний устрій українських територій у складі Російської та Австрійської імперій. Російське самодержавство як політична система	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; про суспільні стани та їх права і обов'язки; оцінювати державотворчий процес українців та аналізувати причини поразок в даному процесі; - <i>Математичну компетентність</i> шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну компетентність</i> для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей.	Розуміти: – поняття: «“довге” XIX століття», «модернізація», «національне відродження»; – головні цілі та сутність політики Російської та Австрійської імперій на території України; – обумовленість густоти залюднення природно-географічними та економічними чинниками; – вплив подій (зокрема, Французької революції 1789 р.) і тенденцій європейської історії на розвиток України; – дев'ятнадцяте століття як час суспільної модернізації, соціальних і національних рухів у Європі; – модернізацію як перехід від традиційного аграрного до сучасного індустріального та урбанізованого суспільства.
3.		Українська територія та її залюдненість: чисельність, соціальний і національний склад населення. Іншоетнічні групи на українській території: поляки, росіяни, кримські татари, євреї, німці та ін. Запровадження «смуги осілості» для євреїв підросійської України. «Довге» XIX століття: період модернізації та національних рухів у Європі. Ознаки модернізації. Україна в XIX столітті: між традиційним укладом життя та викликами модернізації.		Уміти: – обґрунтувати хронологічні межі історичного («довгого») XIX ст.; – показати на карті українські території у складі Російської та Австрійської імперій;

			– схарактеризувати політичне і соціальне становище України на зламі XVIII–XX ст.; – пояснити чинники та механізми змін у чисельності, соціальному й національному складі населення України.
Розділ 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.			
4.		Нові російські порядки: імперське освоєння українського простору. Козацтво після ліквідації Запорозької Січі та Гетьманщини. Чиновницький апарат у відносинах з центральною імперською владою і місцевим населенням.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; окупаційна політика іноземних держав та її вплив на формування української нації та державності; аналіз національно-визвольних рухів українців; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей.
5.		Французько-російська війна 1812 р. та плани Наполеона щодо Східної Європи. Українські ополченські полки в російській армії та мешканці України на боці Наполеона I в легіоні Яна Домбровського.	Знати: – назви і час існування козацьких формувань: Задунайська січ, Азовське козацьке військо, Чорноморське/Кубанське козацьке військо; час початку індустріальної революції в Україні, польського Листопадового повстання, діяльності Кирило-Мефодіївського братства. Розуміти: – поняття: «індустріальна революція (промисловий переворот)», «національна ідентичність», «національний рух» («національне відродження»); – вплив індустріальної революції на розвиток міст, торгівлі, транспорту, соціальну структуру суспільства; – роль Харківського і Київського університетів як центрів українського національного відродження; - вплив польського національно-визвольного руху на суспільні настрої в Україні; – програмні положення та ідейні засади діяльності Кирило-Мефодіївського братства; – зв'язки між соціальними і національними рухами.
6.		Соціальні та економічні зміни: криза кріпосницької системи, розмивання станових перегородок. Шляхетсько-дворянська верства. Життя сільської громади. Міщани: ремісники, торговці, підприємці.	Уміти: – показати на карті зміни української території наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст., місця діяльності політичних і національно-культурних
7.		Початок індустріальної революції. Нова модель соціально-економічного розвитку Півдня України. Порто-франко Одеси.	
8.		Початок українського національного руху («національне відродження»): шляхетський етап. Асимілятори і традиціоналісти. Новгород-Сіверський гурток автономістів. Харківський	

		осередок українського руху		організацій, території, охоплені соціальними протестами;
9.		Формування сучасної національної ідентичності. Кирило-Мефодіївське братство та ідея всеслов'янської республіки-федерації.		– характеризувати політичний і соціально-економічний стан підросійської України, особливості першого етапу індустріальної революції, розгортання українського національного руху, діяльність Кирило-Мефодіївського братства;
10.		Нації та націоналізм у сприйнятті людей XIX століття. Політичне та етнічне розуміння нації. Соціальні та політичні рухи. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України. Практична робота: укласти порівняльну таблицю «Україна в програмних документах українського, польського і російського національних/визвольних рухів».		– пояснити вплив індустріальної революції на соціально-економічний розвиток України, значення діяльності - братства для національного руху;
11.		«Українське питання» в баченні російської влади й громадськості. Імперська «теорія офіційної народності» («православ'я – самодержавство – народність»). Ліквідація Греко-католицької церкви в Російській імперії.		– пояснити розбіжності в цілях українського, польського (національних) і російського (опозиційного до самодержавства) рухів на території України.
12.		Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу		– обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Миколи Костомарова, Івана Котляревського, Пантелеймона Куліша, Тараса Шевченка.
Розділ 2. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.				
13.		Адміністративно-територіальний устрій українських регіонів у складі Австрійської імперії. Соціальний та етнічний склад населення.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	Знати: – історичні обставини включення українських територій (Галичини, Буковини, Закарпаття) до Габсбурзької монархії; – період діяльності «Руської трійці», хронологічні межі «Весни народів».
14.		Організація імперської влади. Реформи Марії Терезії та Йосифа II. «Освічений абсолютизм».		Розуміти: – поняття: «будителі», «Весна народів», «освічений абсолютизм»;

15.	Початки українського національного руху в Австрійській імперії. Закарпатські «будителі». Товариство галицьких греко-католицьких священників.	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; окупаційна політика іноземних держав та її вплив на формування української нації та державності; аналіз національно-визвольних рухів українців; порівнювати визвольний рух західноукраїнських земель та Наддніпрянщини;	– причини, які зумовили провідну роль Греко-католицької церкви і духовництва в українському русі Галичини; – ідейні засади діяльності гуртка «Руської трійці», Головної руської ради; – історичне значення альманаху «Русалка Дністровая».
16.	Національна діяльність Греко-католицької церкви. Гурток «Руська трійця». Дискусія про абетку (кирилиця чи латиниця) в Галичині. Практична робота: підготувати повідомлення про історію альманаху «Русалка Дністровая», проаналізувати його зміст під кутом зору ідейного та емоційного наповнення, важливого для розвитку національного руху;	- <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами;	Уміти: – показати на карті Галичину, Буковину і Закарпаття у складі Австрійської імперії; – схарактеризувати політичний і соціально-економічний стан українських регіонів у складі монархії Габсбургів, реформи періоду «освіченого абсолютизму» та їхній вплив на українське населення; – визначити напрями і результати діяльності «Руської трійці», досягнення революції 1848–1849 рр., роль греко-католицького духовництва в житті західноукраїнського суспільства, особливості українського руху в Закарпатті та Буковині;
17.	«Весна народів» та суголосні їй події в Галичині, Буковині й Закарпатті в 1848–1849 рр. Скасування панщини	- <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел;	– обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Івана Могильницького, Лук'яна Кобилиці, Маркіяна Шашкевича, Олександра Духновича.
18.	Перша політична організація українців – Головна Руська рада та її національна програма. Газета «Зоря Галицька». Українці в австрійському парламенті.	- <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей.	
Розділ 3. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ кінця XVIII – першої половини XIX ст			
19.	Повсякденне життя сільського і міського населення. Сільська та міська забудова (приватний і громадський простори). Житло і побут дворянина (шляхтича), купця, міщанина, селянина. Одяг. Публічна і приватна гігієна. Емансипація селянства. Становище жінки.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	Знати: – дати відновлення діяльності Львівського університету, заснування університетів у Харкові та Києві, ліцеїв у Кременці, Одесі, гімназії вищих наук у Ніжині, виходу друком «Енеїди» Івана Котляревського, «Кобзаря» Тараса Шевченка.
20.	Умови розвитку освіти й культури в Україні. Імперська політика в	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про формування української наукової думки	Розуміти: – поняття: «класицизм», «національна культура», «романтизм»;

		галузі освіти й наук. Університети в Україні (Львівський, Харківський, Київський): освітнє, наукове, соціальне та політичне призначення. Елітарні навчальні заклади університетського типу: Кременецький ліцей, Рішельєвський ліцей в Одесі, Ніжинська гімназія вищих наук князя Безбородька. Інтелектуальні співтовариства.	та осередків освіти; вплив культури та науки на суспільне життя українців; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість; виявляти повагу до української культури; орієнтуватися в мистецьких творах XIX століття; розрізняти основні відмінності між мистецькими творами різного стилю.	– гасло «пробудження/відродження» (мови, традицій тощо) як поштовх до національних рухів народів, які не мали власної державності; – суперечності розвитку української культури під впливом модернізаційних процесів і політики Російської та Австрійської імперій; – причинно-наслідковий зв'язок між модернізаційними процесами та змінами в житті й побуті людини; – значення історичних пам'яток, фольклору й етнографії, літературних та історичних творів у становленні української національної ідентичності. Уміти: – схарактеризувати розвиток освіти, науки культури в Україні, формування нової української літератури та сучасної літературної мови; – визначити особливості розвитку освіти, наук і культури, причини і наслідки культурних зрушень, особливості повсякденного життя; – пояснити зумовленість культурних процесів потребами національного розвитку, суперечливі наслідки модернізаційних процесів для розвитку національної освіти і культури; – розпізнати й описати пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва, виконані під впливом художніх принципів класицизму і романтизму; – узагальнити діяльність Миколи Гоголя, Петра Гулака-Артемовського, Василя Каразіна, Григорія Квітки-Основ'яненка, Івана Котляревського, Пантелеймона Куліша,
21.		Становлення сучасної української літературної мови. «Енеїда» Івана Котляревського – перший твір нової української літератури. Націєтворча роль літературних та історичних праць. Теми та образи української романтичної літератури та історичної белетристики. Тарас Шевченко і його «Кобзар».		
22.		Музика, театр, образотворче мистецтво та архітектура у світлі культурно-мистецьких течій класицизму і романтизму та розвитку національного руху. Національно-культурне життя поляків, росіян, євреїв, німців, кримських татар на теренах України. Єврейські «штетли».		
23.		Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділів		

				Михайла Максимовича, Михайла Остроградського, Тараса Шевченка
Розділ 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ в другій половині XIX ст				
24.		Україна в контексті міжнародних політичних подій середини XIX ст. Східна (Кримська) війна 1853–1856 рр. як поштовх до реформ у Російській імперії. Українці у Східній (Кримській) війні.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	Знати: – хронологічні межі Східної (Кримської) війни, дати скасування кріпацтва і панщини в Російській імперії, будівництва залізниці Одеса–Балта, створення Київської громади, Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, «Братства (Братерства) тарасівців», ухвалення Валуєвського циркуляру та Емського указу.
25.		Ліквідація кріпацтва та реформи 1860–1870-х рр.		Розуміти: – поняття: «громадівський рух», «земство», «індустріалізація», «інтелігенція», «урбанізація»; – особливості проведення «великих реформ» 1860–1870-х рр. на території України; – причинно-наслідкові зв'язки між аграрними реформами і розгортанням індустріальної революції, розвитком міст, залізничного будівництва, змінами в соціальній структурі населення; – роль різночинної інтелігенції в розвитку українського національного руху та осучасненні (модернізації) суспільства; – спрямованість українського руху на формування модерної нації; – вплив заборонних актів російської імперської влади (Валуєвського циркуляру, Емського указу) на розвиток українського руху; – зародження та поширення серед єврейської інтелігенції ідеології сіонізму як основи збереження єврейської національної ідентичності в умовах посилення з боку імперської влади антисемітських настроїв;
26.		Модернізація промисловості й сільського господарства. Торгівля. Втягнення підприємств України в імперський ринок. Урбанізація. Будівельна лихоманка. Зміни в транспортному сполученні: пароплавні компанії і розбудова залізничної мережі.	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; права людини до і після відміни кріпосного права; визвольний рух народів проти панування Російської імперії; визнання права кожного народу на свою власну державу;	
27.		Зміни в соціальній структурі населення. Становлення української інтелігенції. Розширення сфери застосування найманої праці.	- <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами;	
28.		Формування робітництва. Труднощі адаптації селян до міських умов життя. Українські підприємці. Взаємини між підприємцями і найманими робітниками.	- <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей.	
29.		Український національний рух: організаційно-культурницький (інституційний або народницький) етап. Хлопомани і громадівський рух. Київська громада.		

30.		Південно-Західний відділ Російського географічного товариства. Молоді громади.		– культурно-просвітницьке спрямування кримськотатарського національного руху. Уміти:
31.		«Братство (Братерство) тарасівців». Ідейні основи українського руху: Володимир Антонович і Михайло Драгоманов. Реакція російської громадськості й імперської влади на розвиток українського руху: Валуєвський циркуляр і Емський указ.		– схарактеризувати особливості соціально-економічних перетворень в Україні у пореформений період, погляди і діяльність громадівців 1860–1890-х рр.;
32.		Польський, єврейський та кримсько-татарський рухи в Україні. Польське повстання 1863–1864 рр. та його наслідки для поляків і українців. Г		– визначити причини й наслідки селянської реформи 1861 р., особливості інституційного етапу в розвитку українського руху, значення громадівського руху;
33.		Національне відродження кримських татар. Соціал-демократичний та земський рухи. Ісмаїл Гаспринський. Зародження робітничого і соціал-демократичного рухів.		– пояснити роль і місце України в господарському житті Російської імперії;
34.		Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу		– схарактеризувати кримськотатарське національне відродження;
Розділ 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРЩИНИ в другій половині XIX ст.				
35.		Зміни у політичному становищі західноукраїнських регіонів у зв'язку з перетворенням Австрійської імперії на Австро-Угорську, запровадженням конституційно-парламентського устрою та децентралізацією. «Українське питання» в політиці австрійської влади.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань	Знати: – дати утворення товариства «Просвіта», Товариства імені Шевченка, Русько-української радикальної партії, Української національно-демократичної партії. Розуміти: – поняття: «кооперативний рух», «народовці/українофіли», «нова ера», «органічна праця», «радикали»,

36.	Національно-політичні й культурні течії в українському русі Галичини і Буковини: русофіли («москвофіли») і народовці («українофіли»). Гасло «органічної праці». Налагодження контактів Київської громади з галицькими народовцями. Зародження ідеї «соборної України». Радикальний рух у Галичині.	про статус українських земель у складі іноземних держав; окупаційна політика іноземних держав та її вплив на формування української нації та державності; аналіз національно-визвольних рухів українців; порівнювати визвольний рух західноукраїнських земель та Наддніпрянщини; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей.	«русофіли/москвофіли», «український П'ємонт»; – особливості соціально-економічного і політичного розвитку українських регіонів у складі Австро-Угорської імперії. Уміти: – схарактеризувати мету й діяльність товариства «Просвіта», Товариства імені Шевченка (літературного, а пізніше – наукового); – пояснити роль і місце українських регіонів у господарському житті Австро-Угорської імперії, причини виникнення радикального руху, причини і наслідки трудової еміграції; – роль конституційно-парламентської системи в розвитку національних рухів народів Австро-Угорської імперії (зокрема українського); – визначити напрями діяльності перших українських політичних партій у Галичині, мету і наслідки кооперативного руху; – історичну зумовленість ідеї «соборної України» – національної єдності підросійських і підавстрійських частин української території; – обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Олександра Барвінського, Юліана Бачинського, Юліана Романчука, Юрія Федьковича, Івана Франка.
37.	Зростання української політичної активності. Українсько-польське суперництво в Галичині. Українське представництво в Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні. Народовська політика « нової ери ». Утворення політичних товариств і політичних партій.		
38.	Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських регіонів. Пореформені (після скасування панщини в 1848 р.) зміни у становищі селянства. Нафтова промисловість Дрогобиччини. Кооперативний рух. Трудова еміграція.		
39.	Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу		
Розділ 6. УКРАЇНА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ			
40.	Населення України на початку ХХ ст. Індустріальна модернізація. Міста як осередки великого підприємництва, торгівлі та фінансів. Економічна криза	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних	Знати: – дати створення Революційної української партії (РУП), утворення в Російській імперії Державної думи, проведення виборчої реформи в Австро-Угорській імперії

		1900–1903 рр. Розвиток монополій. Регіональна спеціалізація промисловості й сільського господарства.	жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	(запровадження загального виборчого права).
41.		Проведення в Україні столипінської аграрної реформи. Переселенські рухи.	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; окупаційна політика іноземних держав та її вплив на формування української нації та державності; аналіз національно-визвольних рухів українців; порівнювати визвольний рух західноукраїнських земель та Наддніпрянщини;	Розуміти: – поняття: «страйк», «народне віче», «монополія», «політизація національного руху», «ксенофобія»; – тенденції й протиріччя соціально-економічної та суспільно-політичної модернізації України початку XX ст.;
42.		Український національний рух: політичний етап. Радикалізація руху. Автономістська й самостійницька течії в національному русі. Розбудова політичних партій. Утворення національних організацій культурно-освітнього та військово-спортивного спрямування. «Націоналізація» селянства.	- <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами;	– вплив російської революції 1905– 1907 рр. на український національний рух у Російській імперії; – значення австрійського конституційно-парламентського устрою для розвитку українського руху.
43.		Консолідація української нації. Українці в російській революції 1905– 1907 рр. Боротьба українців за реформу виборчої системи в Австро-Угорській імперії. Українське представництво в російській Державній Думі та австрійських парламентських установах – Галицькому сеймі і Державній раді.	- <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей; вплив процесів русифікації на розвиток українського культурного та повсякденного життя.	Уміти: – схарактеризувати соціально-економічні зміни в Україні на зламі XIX– XX ст., діяльність політичних партій та інших національних організацій, український національний рух у період російської революції 1905–1907 рр., боротьбу українців за реформу виборчої системи в Австро-Угорщині; – визначити і пояснити цілі та особливості проведення в Україні столипінської аграрної реформи; – пояснити причини і визначити наслідки посилення тиску російської влади на український національний рух у 1907– 1914 рр.;
44.		Український національний рух і його опоненти в умовах пореволюційної (столипінської) реакції 1907–1914 рр. Товариство українських поступовців.		– обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Івана Боберського, Михайла Грушевського, Костя Левицького, Миколи Міхновського, Кирила Трильовського. Євгена Чикаленка.
45.		Посилення імперського тиску з боку російської влади. Діяльність чорносотенців. Антиєврейські погроми. «Справа Бейліса».		

		Посилення соціальної і політичної напруженості.		
46.		Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу		
Розділ 7. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ в середині XIX – на початку XX ст.				
47.		Повсякдення села та міста. Громада як форма організації сільського населення, відмінність української сільської громади від російської общини. Заняття та умови праці селян і містян. Дозвілля й розваги. Зовнішній вигляд мешканців села і міста. Етнічне й конфесійне розмаїття міського населення.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про статус українських земель у складі іноземних держав; окупаційна політика іноземних держав та її вплив на формування української нації та державності; вплив науки, освіти та культури на суспільне життя; боротьба за права жінок; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> формувати віротерпимість та толерантне відношення до представників інших націй та народностей; вплив процесів русифікації на розвиток українського культурного та повсякденного життя.	Знати: – дати створення університетів в Одесі й Чернівцях, перетворення літературного Товариства імені Шевченка на наукове, обрання Андрея Шептицького митрополитом Греко-католицької церкви. Розуміти: – поняття: «емансипація», «меценат», «реалізм», «секуляризація», «український модерн/модернізм»; – суперечливість умов, у яких розвивалася українська культура (залежність від національної політики імперій); – роль наук, освіти, мистецької культури в розвитку українського руху, зокрема в обґрунтуванні української національної ідеї, визначенні цілей національного руху в боротьбі з імперським устроєм; – значення доброчинності та меценатства для розвитку української освіти й культури; доброчинність і меценатство як вияв взаємодії моралі та економіки; – роль церкви в суспільно-політичному і культурному житті українців та інших народів на теренах України. Уміти: – схарактеризувати вплив модернізації на суспільно-культурне життя українців, зміни у світогляді людини і повсякденному житті; – розпізнати й описати пам'ятки архітектури й образотворчого мистецтва, створені під
48.		Урізноманітнення форм і напрямів освіти: гімназійна освіта, поява навчальних закладів технічного профілю, приватні навчальні заклади. Боротьба за створення українського університету у Львові. Розвиток наукових досліджень. Наукові товариства.		
49.		Реалізм другої половини XIX ст. як світоглядна і культурно-мистецька течія. Український модерн і ранній модернізм (авангардизм) зламу XIX– XX ст. у літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі. Поява будівель громадського призначення: вокзали, криті ринки, театри. Меценатство.		
50.		Участь церкви (релігійних організацій) і духівництва у формуванні основ новочасного		

		українського суспільства. Розширення просторів світського життя (секуляризація). Зміни в поглядах на становище жінки. Опіка над здоров'ям і медичні служби.		впливом художніх принципів реалізму і модернізму; – обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Михайла Грушевського, Марії Заньковецької, Михайла Коцюбинського, Соломії Крушельницької, Миколи Лисенка, Іллі Мечникова, Івана Пулюя, родини Тобілевичів, Лесі Українки, Богдана і Варвари Ханенків, Андрея Шептицького.
51.		Зміни у світосприйнятті та відчутті людиною простору. Поява нових видів транспорту (потяги, трамваї, автомобілі), засобів спілкування (телеграф, телефон) та поширення інформації (преса). Облаштування громадського простору (брукування, освітлення вулиць тощо). Нові види мистецтва (фотографія і кінематограф).		
52.		Урок контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу		